

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากการสำรวจและสัมภาษณ์หมอยาพื้นบ้านที่มีการใช้ประโยชน์จากพืชสมุนไพรในเขตป่าชุมชน บริเวณวัดป่าอรัญญารามวัด ต.วังแสง อ.แก่งค่า จ.มหาสารคาม ท้าครร่วมสำรวจพื้นที่ป่าชุมชน จ.แหนกวงศ์และชนิดของพืชสมุนไพร ตรวจสอบเชื่อวิทยาศาสตร์ ซึ่งจาก การศึกษาสามารถสรุปได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาพบว่ามีสูตรยาที่ใช้ในการรักษาโรคทั้งหมด 12 สูตร โดยใช้ในการรักษาโรคทั้งสิ้น 6 กลุ่มอาการ ได้แก่ กลุ่มยารักษาโรคผิวหนัง ผื่นคัน และกาเกลื่อน กลุ่มสมุนไพรแก้ฟกช้ำ ปวดข้อ เส้นพิการ กลุ่มยาแก้อ่อนเพลีย บำรุงกำลัง บำรุงชาตุ กลุ่มยาขับน้ำนม กลุ่มยาแก้ท้องขึ้นท้องอืดท้องเฟ้อ และกลุ่มยารักษาเบาหวาน

2. ผลจากการสำรวจรายชื่อพืชสมุนไพรที่นำมาใช้ในการรักษาโรคนั้น มีจำนวนทั้งสิ้น 46 ชนิด โดยวงศ์ที่มีการนำมาใช้ประโยชน์มากที่สุดคือ วงศ์ EUPHOBIAEAE 4 ชนิด ANNONACEAE APOCYNACEAE และ RUBIACEAE 3 ชนิด

อภิปรายผลการวิจัย

วัดป่าอรัญญารามเป็นพื้นที่ป่าชุมชนในเขต ต.วังแสง อ.แก่งค่า จ.มหาสารคาม พื้นที่รอบวัดมีทั้งหมด 75 ไร่ เป็นป่าสาธารณชั่งเป็นป่าสมุนไพรและ สถาณีวิทยุชุมชนที่ชาวบ้านและชุมชนช่วยกันดูแล เป็นเขตวัดป่าที่มีการใช้ประโยชน์จากพืชสมุนไพรเพื่อนำมาใช้ในการรักษาโรคโดยหมอยาพื้นบ้าน จากการสำรวจและสัมภาษณ์หมอยาพื้นบ้านเกี่ยวกับสมุนไพรที่ใช้พบว่ามีการนำสมุนไพรมาใช้ประโยชน์ในชุมชนทั้งสิ้น 46 ชนิด โดยวงศ์ที่มีการนำมาใช้ประโยชน์มากที่สุดคือ EUPHOBIAEAE จำนวน 4 ชนิด รองลงมาได้แก่ วงศ์ ANONACEAE APOCYNACEAE และ RUBIACEAE จำนวนวงศ์ละ 3 ชนิด ซึ่งยาที่มีสูตรการรักษานากที่สุด ได้แก่ ยาแก้อัมพาต บำรุงกำลัง และยาแก้ปวดเมื่อย ซึ่งชนิดพืชที่ใช้ในการรักษาโรคคังกค่าว่าวสอดคล้องกับการศึกษาของวงศ์สอดิค หัวกุล (2553) ซึ่งได้สำรวจพืชสมุนไพรแก้ปวดเมื่อย โดยทำการศึกษาใน 8 จังหวัด ได้แก่ ชัยภูมิ น่าน สุโขทัย เพชรบูรณ์

สุรินทร์ grade บ โภชสารและอุบัติราษฎรานี้ โดยได้รับรวมพวรรณพืชที่ใช้แก่ป่าไม้อีหังหมด 134 ชนิด 55 วงศ์ เป็นพืชใบเลี้ยงคู่ 45 วงศ์ (112 ชนิด) ในเลี้ยงเดียว 7 วงศ์ (17 ชนิด) พืชเมล็ดเปลือย 1 วงศ์ (3 ชนิด) และเพร็น 2 วงศ์ (2 ชนิด) ยาสมุนไพรแก้อันพาต (2553) ทึ้งหมด 61 ชนิด 33 วงศ์ จำแนกเป็นพืชใบเลี้ยงคู่ 24 วงศ์ (50 ชนิด) พืชใบเลี้ยงเดียว 6 วงศ์ (7 ชนิด) พืชเมล็ดเปลือย 1 วงศ์ (1 ชนิด) และเพร็น 2 วงศ์ (3 ชนิด) นอกจากนี้ สูbin รักษาต และคงจะ (2549) ที่ได้ทำการศึกษาโครงการศึกษาแนวทางการอนุรักษ์ ฟืนฟู และฟื้นฟูธรรมชาติพืชสมุนไพร นำถูกถึงการอย่างตั้งมั่น ซึ่งรวมรวมพืชที่ใช้ประโยชน์ล้านสมุนไพรที่ล้วน 17 กลุ่มอาการ ได้แก่สมุนไพรที่เป็นตัวยาเรักษาระดับเดียว ก้อนเดียว ยาเรักษาระดับเดียว สมุนไพรรักษาโรคตับ รักษานิ่วและโรคทางเดินปัสสาวะ ประเทกษาบำรุง ยานแก้ไข้ ยานแก้เมานวน ยานแก้โรคทางเด็ก แก้ผื่นสำแดง รักษาโรคคิวหนัง รักษาโรคฟัน รักษาอันพาต ก้อนพินสัตว์ รักษาหนองหีด ผ้าพยาธิ รักษาโรคทั่วไป และใช้ในการรักษาสัตว์

จะเห็นได้ว่าพืชสมุนไพรได้มีการใช้ประโยชน์อย่างแพร่หลายในทุกภูมิภาค โดยมีการถ่ายทอดการใช้จากรุ่นสู่รุ่น และแหล่งรวมพืชสมุนไพรที่ใช้ในการรักษาโรคจะพบได้ในวัดซึ่งเป็นป่าชุมชนที่ชาวบ้านสามารถเข้าไปใช้ประโยชน์ได้จริง ความมีแนวทางการจัดการอนุรักษ์พันธุ์พืชสมุนไพร ไม่ให้สูญหายไปจากชุมชนและมีการรับรู้ความต้องการของยาสมุนไพรเพื่อเป็นการสืบสานภูมิปัญญาไทยต่อไป

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ควร มีการสำรวจชนิดของพืชสมุนไพรที่พบในเขตวัดป่าอรัญประเทศ เพื่อเปรียบเทียบกับการนำมาใช้ประโยชน์ในด้านการรักษาโรค

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควร มีการศึกษาประสิทธิภาพของคำรับยาสมุนไพรที่ได้ศึกษาในครั้งนี้ที่ได้มีการนำไปใช้โดยชาวบ้าน
2. ควร มีการตรวจสอบการออกฤทธิ์ของสมุนไพรแต่ละชนิดเพื่อกำหนดความปลอดภัยในการใช้รักษาผู้ป่วย